

Rádió és Villamosító

VIII. évf. 11. szám.

Kiadóhivatal: II. Buday László u. 6. Telefon: 36-70-58

Ditmar!

a név már fogalom.

Több, mint

1,000.000

Ditmar száraz és nedves blokk működik gépekbe beépítve.

Ditmar blokknál nincs reklamáció! Ajánlja Ön is vevőinek.

Vezérképvisező:

ARDÓ JÓZSEF
VI, Vilmos császár út 43

Központi antennák, árnyékolt levezető kábelek,

központi antennaerősítők,
nemesgázvillámhárítók,
szerelési anyagok,
világítótestek,
műszerek,
villamossági anyagok.

ENGEL KÁROLY elektromos szerelési anyagok és készülékek gyára
Budapest, VII, Vörösmarty ucca 16. Telefon: '14-37-37

**BEITLER
SÁNDOR
FIA**

Rádió- és
villamossági

huzal,
zsinór
gyártás

örban, minőségben vezet

kérje árjegyzékeinket

BARTA ÉS TARSÁ

FŐÜZLET: PODMANICZKY-U.39. FIOKÜZLET: RÁKÓCZI UT.50.

Világítási
üvegek

ASCHNER GYÖRGY

Szerelési
anyagok

UL. Podmaniczky ucca 21. szám. Telefon: 117-803

zseblámpaégők
elismerten legjobbak!

Nagy ténnyerő — hosszú
élettartam — kis fogyasztás
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyészmérnök
Budapest, VI.
LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.
Telefon: 11-49-93.

KEMÉNY BERNÁT

villamossági
nagykereskedő

OLCSÓ ÁRAK, SZOLID KISZOLGÁLÁS
Budapest, VII., Rottenbiller u. 54.
Telefon 13-61-72

BUDAPEST,
VII. Kazinczy u. 13

üzlet
nappal

TUNGSRAM
 KRYPTON

**Most ismert rá^z a közönség
a rádió igazi jelentőségére!**

A rendkívüli események oly hallatlanul fontos szerephez juttatták a rádiót, melyhez hasonló Magyarországon a rádió fennállása óta nem volt. Igazában csak most ismerték fel nagyszerűségét! Hiba volna ezt a körülményt figyelmen kívül hagyni! Ebbe, az önmagától megindult folyamatba, felvilágosító munkával minden rádiókereskedőnek be kell kapcsolódnia és közreműködni abban, hogy minél több rádiózó legyen. Kérjük Kedves Üzletbarátainkat, hívják fel minden érdeklődő figyelmét készülékeinkre és arra, hogy az

ORION RÁDIÓ — MAGYAR VILÁGMÁRKA

Készülékeink nagy választéka tovább bővült az ORION 977 és az ORION 999/V típusu

NYOMÓGOMBOS KÉSZÜLÉKKEL

G Y Á R T J A: MAGYAR WOLFRAMLÁMPA-GYÁR KREMENEZKY JÁNOS R. T.

Levél cím: Budapest, 62. Postafiók.

Rádió. és Villamosság

A VILMOSSÁGI-RÁDIÓ KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA, MEGJELNIK MINDEN 10-ÉN
KIADJA: A VILMOSSÁGI-RÁDIÓ KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
FŐSZERKESZTŐ **KAFFKA KÁROLY**, TELEFON: 12-26-30. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ **BIRÓ KÁROLY**, TELEFON: 16-28-09
SZERKESZTŐSÉG: V, SZEMÉLYNÖK U. 25. TELEFON: 12-26-30. — POSTATAKARÉKPÉNTZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁMA: 35.235
ELŐFIZETÉSI DIJ: ÉVI 4 P. KÜLFÖLDRE 1 DOLLÁR. EGYES SZÁM ÁRA 40 FILL. AZ EGYESÜLET TAGJAI DIJMENTESEN KAPJÁK
HIRDETÉSI TARIFA: 59^m/_m SZÉLES ^m/_m-SORONKÉNT P —.25. ISMERTETÉSEK NYOMTATOTT SORONKÉNT P —.80, UJDONSÁG P —.10

Köszöntjük hazatért Kartársainkat!

Abba a nagy örömjongásba, amely e Csonkaország minden gyermekének szívéből a leomlott határonkon túl élő testvéreink felé száll, hadd vegyüljön bele egyetemes üdvözlésünk mellett a mi külön Istenhozottunk is a visszacsatolt területeken élő közelebbi testvéreinkhez; kartársainkhoz. A mi szakmánk, ez a szép gazdasági ág azóta fejlődött nagygyá, mióta Önöket a durva erőszak elszakította tőlünk. Azóta bővült ki a 20-ik század legnagyobb csodájával, a rádióval.

A kutató esze, a munkás keze és a kereskedő ügyessége fejlesztette és növelte nagygyá a hazai rádióipart, fejlesztette ki európai nivóra — ma már teljes nyugodtsággal mondhatjuk — a villamossági ipar minden ágát, amely minden vonatkozásban a mindennapi élet nélkülözhetetlen tartozéka lett.

Visszanyert hazájuk ezen a téren nagy lehetőséget nyújt Önöknek. Hissen elmondhatjuk a költővel:

Ablakomra titkos poroszlók nem járnak
Hallgatni beszédem beárulás végett.

Szabodon szárnyalhat a magyar szó, szabodon renghet a magyar dal, édes anyanyelvünk szabodon áradhat ki a rádió hangszóróiból.

Örömmel és büszkeséggel jelentjük kartársainknak, hogy fejlett, nivós ipart találnak e hazában, amely ugy villamos szerelési anyagokban, műszerekben, gépekben, rádiókészü-

lékekben és azok alkatrészeiben világvizonylatban is a legelső köze tartozik és amely ipar szilárd alapja lehet existenciájuk föntartásának és fejlesztésének.

E szakma tagjai sok kísérletezés, sok nehézség után a harmincas évek fordulóján megtalálták azt a formát, amely érdekeiket hathatósan képviselheti, megalakították a Villamossági-Rádiókereskedők és Kisiparosok Országos Egyesületét, mely e szakma elitjét foglalja magában és amelynek képviselőjében szólunk Önökhöz és megalapították orgánumát, a Rádió és Villamosságot, amely az ipar és a kereskedelem minden kérdésének hangot ad. Az ezekben megnyilvánuló szolidaritás révén jelentős sikerekre tekinthetünk vissza és újabb eredményes munkálkodás reménye tölthet el bennünket.

A villamossági- és rádiókereskedők és iparosok ezen az Egyesületen és ezen a lapon keresztül küldik szeretetteljes üdvözlésüket a visszatérő kartársakhoz és testvéri készsággel állunk rendelkezésükre támasszal, felvilágosítással, utbaigazítással, hogy a kezdet nehézségeit maguk mögött hagyva mielőbb megtalálják boldogulásukat a felszabadult határokon belül és Önök is hozzájárulhassanak a meggyarapodott Haza minél nagyobb felvirágztatásához.

Kaffka Károly.

Aladdin
áramcsapdát
nyugodtan ajánlhatja vevőinek.

1. Könnyen eladható és megfelelő üzleti hasznot biztosít.
2. Minden váltóáramu készülékhez alkalmazható.
3. Jelentős (30—70%) pénzmegtakarítást ér el, különösen ahol drága a villany.
4. Erős áramoknál csökkentheti az áramfelvételt anélkül, hogy a vételi viszonyokat rontaná.
5. Kellő beállítással kiegyenlítheti a hálózati áramingadozást és egyben a légköri zavarokat is csökkenti.

Díjtalan ismertető és árajánlatot küld:

Aladdin v. t.
VII. Nyár-u. 7. Tel. 134-920.

„UNIFON“
technikai ujdonságok szaküzlete
(ezelőtt ODEON)
Budapest VII, Károly-király ut 5.
Specialitások:
Zsebelemre működő gyermekjátékok
Kírákatvilágítási és rádió ki-és bekapcsoló órák
Mozgó kírákatfi figurák, forgó motorok és neoneküzletek bérbé is

ROTAND NOVO 2- és 3-csöves legmodernebb **telepes készülékek** — nagy teljesítményre — a legjobban eladhatók, **megelégedett vevőket szereznek!**

HEKAPHON elsőrangú elektrolytikus kondenzátorok minden célra a legjobbak, legolcsóbbak!

Eminent a tökéletes **szénpotencióméter.**

WIGO-Signal szabadalmazott kerékpérdinamók, hátsó világításra is.

Kerékpárfényszórók, zsebelem-tokok.

Kérje uj — kék — képes vizonteladói rádió és villamossági árjegyzékemet.

Rotand Rádió és Villamosság

Rotter Loránd Budapest, VIII, Rákóczi-út 61. Telefon: 135-822.

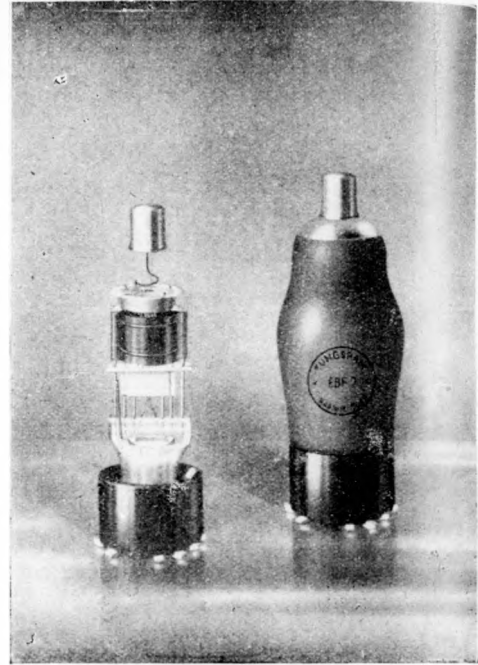
Telefonszámok

Aladdin	13-49-20.
Ardó József	12-16-34.
Bán Zoltán	13-76-80.
Dr. Beér Ferenc	49-39-85.
Beitler Sándor Fia	13-62-20.
Breuer Hugó	11-40-94.
Egyesült Izzó	29-48-60.
Városi iroda	11-29-02.
Elbe k. f. t.	12-64-15.
Fodor Ervin kristálymikrofonok és pick-up-ök	11-51-14.
Fuchs Róbert	31-51-14.
Gárdos Béla	11-43-82.
Gárdos Béla	49-41-31.
Hangfény (Hanglemezkölcsönző)	11-20-37.
Hidy és Társa	49-92-98.
Hirschl és Társa	12-26-34.
Kis Ignác	29-43-07.
Koncert r.-t.	18-12-55.
Kratochwill A. és Társai (Kaufmann Oszkár)	11-70-35.
Láng Tibor	14-35-48.
Müller László (Star izzó)	11-49-93.
Orion	29-59-55.
" szervisz	29-06-51.
" neon	29-09-78.
Pataki László dr.	12-62-59.
Pála és Társa	13-19-83.
Philips	11-87-98.
" szervisz	11-32-42.
Remix	13-00-19.
Sigma villamossági	13-66-40.
Siemens	12-07-39, 12-11-25.
Siemens Telefunken központi antenna vezérképveslet	12-91-31.
Singer Sándor	18-54-18.
Standard	25-72-57.
" eladás	25-92-00.
" szervisz	12-54-84.
Telefunken	12-43-98.
Tonalit k. f. t.	14-44-89.
Tudor	29-23-09.
Villamos hang (megafon)	26-87-00.

Az 1938-39 év új rádiócsövei Irta **Holló Jenő** okl. em.**EBF2.**

Az EBF2 cső egy EF9 csőnek és egy megfelelően leárnycoll dupladiódának a kombinációs kivétele. A rádiófrekvenciás pentódarészt többnyire középfrekvenciaerősítésre alkalmazzák, míg a kettős diódát demodulációra, illetve fadingszabályozásra használják. Alkalmazható továbbá az esetben, ha negatív visszacsatolást használunk a hangfrekvencia-részben, tekintve az EL3 és EL6 csövek rendkívül nagy erősítést és a negatív visszacsatolás hangtisztító hatását, az újabb gépekben egyre gyakrabban alkalmazzák.

Az »E« széria régebbi típusait már a tavalyi megjelent katalógusokban is megtalálhatjuk. Tájékoztatóra megjegyezzük, hogy az EF6 cső az AF7-nek, az EF5 az AF3-nak, az EL3 pótlása az AL4-nek felel meg. A fűtőfeszültség 4 V. helyett 6,3 V., a fűtőteljesítmény tetemesen csökkent. Az EB4 csőről már a bevezetésben szöveltek. Külön megemlítést érdemel a három indirekt fűtésű egyenirányító, az EZ2, EZ3 és EZ4 típus. Ezeknek az egyenirányítóknak közös jellemvonása, hogy cca. 25 másodperc alatt fűlnek föl, tehát lassabban, mint a végerősítő csövek, ennek következtében túlter-

helés illetve túlfeszítés a készülék bekapcsolásánál alkalmazásuk mellett nem állhat elő.

E csövek jellemző elektromos adatait már a tavalyi katalógusok tartalmazzák, összefoglalóan megjegyezzük, hogy az EZ2 csővel 2×350 Volt transzformátorfeszültség mellett 601, az EZ3 csővel 2×400 Volt transzformátorfeszültség mellett 100 és az EZ4 cső alkalmazása esetén pedig 2×400 Volt mellett 175 mA. egyenáram vehető ki. Ezek az egyenáram értékek nem lépethetők túl.

Fontos előnye az EZ2-nek, hogy az erősítőcsövekkel közös fűtőtekercselésből táplálható.

CK3.

Az »E« szériának 200 mA. fűtőáramot felvevő típusai, tehát az új csövek közül az EF8, az EF9, az EAB1, EBF2 univerzális készülékekben a »C« sorozat csöveivel sorba kapcsolódva is használhatóak. Így a »C« sorozatot csak két csővel kellett kiegészíteni: a CK3 és CL6 csővel. A CK3 cső elektromos adatait illetőleg egyezik az EK3-mal, de miután 100 és 200 Voltos egyenáramú hálózatokban kerül al-

Villamossági nagykereskedők :

Lorsch Henrik V, Sziget u. 11. **29-18-30, 29-18-29**

Back Testvérek VI, Podmaniczky u. 12. ***12-17-83**

Barta és Társa VI, Podmaniczky u. 39. **11-49-49, 12-02-11**

Budafoki Zománodony-Fémár- és Elektromosgyár Rt. Andrassy-ut 59. ***11-00-19**

Gutfreund Dezső VI, Revay u. 12. **12-81-86**

Bányai István VII, Thököly-ut 22. **13-60-37**

Engel Károly VII, Vörösmarty u. 16. ***14-37-37**

Fürchtgott és Társa VII, Dohány u. 74. **14-10-39**

Gottlieb Andor VII, Dohány u. 57. **14-08-23**

Kemény Bernát VII, Rottenbiller u. 54. **13-61-72**

Lumen—Roth Dezső VII, István út 28. **13-72-91**

Bán Zoltán VIII, József-krt 40. **13-76-80**

Baross villamossági VIII, Baross u. 48. **13-12-19**

Nussbaum Géza VIII, Sándor u. 46. **14-02-92**

Radó és Radó VIII, Baross ucca 127. **13-60-09**

Rotand Rádió-Villamosság VIII, Rákóczi út 61. **13-58-22**

Belgráder Jenő IX, Ráday u. 11. **18-62-03, 38-80-43**

kalmazásra, más elektromos beállítás szükséges. Itt különösen előnyösen mutatkozik, hogy 110 Voltnál is biztosan oszcillál az új konstrukció.

A cső fűtőadatai következők:

Fűtőfeszültség: 19 Volt.

Fűtőáram: 0.2 Amp.

CL6.

A CL6 cső érdekes konstrukcióját 110 volt feszültségű 2.2 watt hangteljesítmény vehető ki 10% torzítás mellett. Ugy 110, mint 220 Voltnál az árnyékolórácsnak 100 Volt feszültséget kell adni. Ha megfontoljuk, hogy a CL2 110 Voltnál csak 1.5, a CL1 pedig 1.3 watt hangteljesítmény leadására képes, úgy megérthetjük e cső előnyeit. A CL6 hasonlóan van felépítve, mint az EL6 cső, lapos katódájú csöveket a négy-szögletű vezérlőrács kivételével elliptikus és jól kimerevitett segéd- és fékrácsok, valamint szintén négy részből összeállított és elliptikusan kiépített, kompozit anóda veszi körül.

A cső elektromos adatai a következők:

Fűtőfeszültség: 35 Volt.

Fűtőáram: 200 mA.

a) 110 Voltos beállításnál anód- és segéd-rácsfeszültség 100 Volt, anódáram 50 mA., segéd-rácsáram 9 mA.,

az első rács előfeszültsége -8.5 V., melyet 140 ohmos katódejtő ellenállással állítunk elő,

helyes illesztés 200 ohm, meredekség 8.5 mA/V., hangteljesítmény 2.2 watt.

b) 220 Voltos beállításnál anód-feszültség 200 Volt, anódáram 45 mA.,

segéd-rácsfeszültség 100 Volt, rácseelőfeszültség -9.5 Volt, melyet 190 ohm katódejtőellenállással állítunk elő,

helyes illesztés 4500 ohm, meredekség 8 mA/V.,

hangteljesítmény 4 watt.

AZ4.

A 4 Voltos szériában csak egy típussal gazdagodott a csősorozat. Ez az AZ4 direkt fűtésű egyenirányító, mely 4 Volt fűtőfeszültség mellett 2.4 Amp.-t vesz föl. Ez a cső ellentétben az »E« sorozat indirekt fűtésű egyenirányítóival, 2x500 Volt transzformátor-feszültséggel is használható. Emellett a feszültség mellett 120 mA. egyenáram vehető ki. A 4 volt fűtés megtartását az indokolja, hogy az »E« sorozatnál nem akadály a 4 voltos fűtés, mert hiszen a direkt fűtésű egyenirányítót ugyanis külön transzformátortekercsről fűtik.

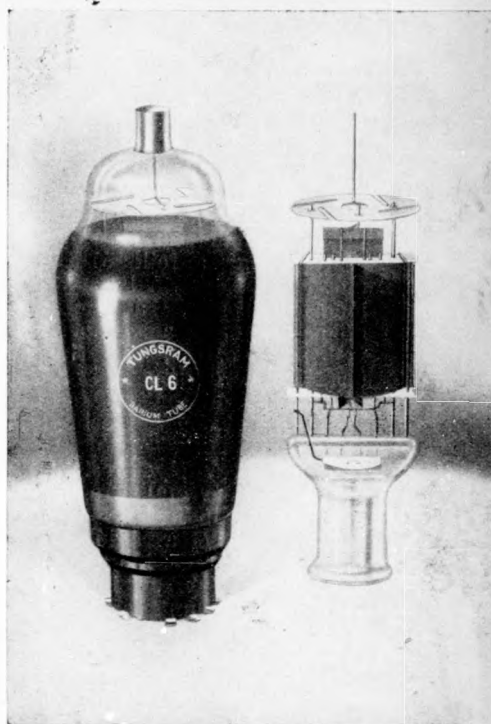
Varázsszemesövek.

A varázsszemesövekben csak egy új típust, az EMI-t hoztuk piacra. Ez a cső négy szektoros, 6.3 Volt fűtés mellett 200 mA-t fogyaszt, az ernyőcsatlakozás direkt kapja a 250 Voltot, míg a trióda anódcsatlakozás egy 2 megohmos ellenálláson keresztül. Minusz 5 Volt előfeszültség mellett az árnyékszög nulla és így a csővön mind a négy árnyék eltűnik.

KH1 és KC4.

A »K« sorozat két csővel gazdagodott, ez a két cső azonban egy különleges feladat teljesítésére szolgál. A teleges keverőcsövek ugyanis rövidhullámon rosszul oszcillálnak és ezért az új KC4 külön oszcillátor trióda és az új KH1 külön teleges keverőhexoda, amelyek együttvéve pótolnak egy rövid hullámon is kifogástalanul működő keverőcsövet.

Az »E« sorozat csöveinek megkonstruálása és a szükséges technikai feladatok megoldására alkalmassá tétele hosszú és nagy költségeket igénylő laboratóriumi munka eredménye. Az új rádiószekción piacra bocsátott

csövek szériagyártása lehetővé teszi a típusok árának csökkentését.

A varázsszemesöveket a közönség megismerte és megszerette, az új áralakulás lehetővé teszi ezeknek a beszerzését is.

NIFE AKKUMULÁTOR ÉS VILLAMOSSÁGI RT.

Gyártelep:
V. Véső-uca 3. szám.
 Telefon: 292-757.

Központi iroda:
Kossuth Lajos-uca 4.
 Telefon: 389-116, 389-146.

Gyárt:
NIFE akkumulátorokat
 kisfeszültségű izzókat
 szárazelemeket

CASTELCO

A
S
T
E
L
C
O

kapcsoló, csengőnyomó minőségű, kábel- és szalagantenna különlegességek.

Jobb lux

armatúrák, magyar gyártmány, olcsó ár, 15 típus.

Vezérképvelet:
Vézi László kft,
IV. Irányi-uca 13.
Telefon 38-21-58.

Fejlesszük a csövezletet

A rádiótechnika fejlődése meglasszott. Orion a múlt számunkban bejelentette, hogy minden kihozott típusát két évig kívánja árjegyzékében szerepeltetni. Előreláthatólag egy-két éven belül az összes rádiókészülékgyárak követni fogják példáját és el lehetünk arra is készülvé, hogy a fejlődés üteme még lassabb lesz. A lassabb fejlődésnek reánk, rádiókereskedőkre nézve, az a szomorú következménye lesz, miszerint az üzemből lévő gépek kicserélésére ritkábban fog sor kerülni. Vagyis magyarul kevesebb lesz az üzlet.

Ez a kép, amelyet festettünk, nem egy-két év múlva fog bekövetkezni. Mindnyáján tudjuk, hogy a kereslet a rádiókészülékek iránt hosszú idő óta nem volt olyan élénk, mint éppen ma. Még vagyunk arról győződve, hogy ez az érdeklődés nem fog ellanyhulni sokáig. Nem szabad ellanyhulnia! Hiszen a most visszacsatolt területekkel megnagyobbodott és remélhetőleg nem hosszú idő múlva további területek visszakapcsolásával ismét erősödött Hazánk az üzemből lévő rádiókészülékek arányszámát tekintve, mesze elmaradt a nyugati kultur-

államoktól. A most felébredt mélyebb érdeklődést a további várható európai politikai változások, melyek bennünket nagyon közelről fognak érdekelni, még jobban fel fogják fokozni. De ez a nagy érdeklődés a rádiókészüléküzletet csak átmenetileg fogja megerősíteni.

Ez a tempó a rádiókészülékek szélesebbkörű elterjedésével alább fog hagyni. Új előfizetők csak elvétve fognak jelentkezni és listára cserékre leszünk utalva. És ha a cserék száma is csökkenni fog, egyetlen üzlet lesz számunkra, a csövezlet. Ma becslésünk szerint 320–340 ezer csöves készülék van üzemből, általában három és fél csövel, összesen tehát 1,2–1,3 millió cső van üzemből. Ha ezeket a csöveket két évenként cserélnék, ami komoly agitációval elérhető lenne, az évi szabadon eladott csövek száma minimálisan 600.000 lenne. Tényleg az ötödrésze sem megy el, vagyis a csöveket általában 4–5 évenként cserélik. A hiányzó csöveket a készülékekkel együtt újítják fel.

Vizsgáljuk meg, mi az oka ennek. Az új csövek teljesítménye rendszerint kifogástalan. Az elhasználódás következtében elsősorban a végerősítő és az egyenirányító teljesítménye csökken. Itt az anódfeszültség és anódáram lesz a kisebb-nagyobb torzítások lépnek fel. De ez a torzítás nem egyik napról a másikra áll elő, hanem lassan. A fül fokozatosan hozzászokik, hiszen állandóan ugyanazt a készüléket hallgatja. A zeneileg nem képzett fül nem veszi észre,

mi történik készülékében, figyelmeztetni kell rá. De hogyan?

Keressük fel régi, három-négy éves vagy még régebbi vevőinket, igyekezzünk rábírni őket, hogy régi készülékeiket cseréltesék ki. Ne körlevelekkel dolgozzunk, küldjük ki hozzájuk megbízható embereinket. A siker majdnem minden esetben biztos lesz. Ha nem is tudunk új készüléket eladni, költségeinket behozzuk majd a csövescserével. Megmutatjuk, hogy készüléke miként javul meg, ha a végerősítő csövet akár ugyanolyan típusu, de új csövel cseréljük fel. Vagy még jobb, ha — feltéve, hogy a készülék szerkezete megengedi — modernebb csövet teszünk helyébe. Meg lesz lepve, nem fogja hinni, hogy miképpen volt képes tűrni olyan súlyos inzulzusokat, mint amilyenek a csere előtt a fülét érték. A legtöbb esetben lebonyolítjuk legalább a csövescserét, ingyen propagandához jutunk. És még keressük is rajta, ha nem is annyit, mint a készülékeserén.

Ezt a módszert már most elő kell készítenünk, tapasztalatokat kell szereznünk ebben az irányban, nem szabad addig várunk, míg a készüléküzlet egészen összezsugorodik.

És ne felejtjük el azt, hogy csak az a kereskedő találja meg a boldogulását, aki nem máról holnapra él, aki nemcsak a napi üzleteket bonyolítja le, hanem minden gondolata a jövő felé irányul, olyan összeköttetéseket igyekszik létesíteni, amelyekkel biztos, állandó vevőkört teremt meg.

Bíró Károly.

ANTENNA KÖZPONTI ANTENNA HÁZI TELEFON SZÁMJELZŐ FÉNYJELZŐ

berendezéseket tervez, szállít és karbantart

MARJAI ANDRÁS

mechanikai-, elektro- és rádió-
technikai vállalat

Vl., Podmaniczky-ucca 61. Telefon: 129-111.

Találmányok megoldása
és gyakorlati kidolgozása.

Szuperkonstrukciók-hoz „Echo” tekercseket használgon, mert

Troilitul testeken, legjobb
külföldi vasmaggal. Jaxley
hullámváltóval egybeépítve
és bekötve készül

VÖRÖS REZSŐ OKI. gépészmérnök
rádiólaboratóriumában rövidesen kapható
Bpest, VII. Verseny-u. 2. Tel. 141-151

FUTURIT LÁMPÁK

nyolc-féle alakban,
tiz különböző tetszetős színben.
Modern formák

Árjegyzék megjelent!

Lorsch Henrik, mérnök
Budapest, V, Sziget-u. 11.

Uj munkaalkalom kínálcokzik

Minden rossznak megvan a maga jó oldala.

A közelmúlt napokban megjelent a honvédelmi miniszternek az a közismert rendelete, mely szerint azok a kereskedők, akik kirakataikat zárás után is kivilágítva akarják tartani, kötelesek kirakataik kikapcsolóját a kapu alá kivezetni, vagy legalább is arról gondoskodni, hogy légvédelmi riadó esetén a kirakatvilágítás a kapu alól megszüntethető legyen.

Elismerjük, hogy a honvédelmi minisztériumnak ez a rendelkezése légvédelmi szempontból indokolt, sőt feltétlenül szükséges. Mégis mi a rendelet olvasásakor úgy éreztük, mintha a kereskedőket le akarná beszélni arról, hogy zárás után világítsanak. **Valahogy úgy volt megfogalmazva az a rendelet, hogy az volt kivethető belőle, miszerint felesleges zárás után világítani, de ha valaki okvetlenül akarja, nem tiltom meg, nem akarom a kedvét szegni, de akkor csinállasson egy kikapcsolót.** Nem a rendelet elgondolásában volt a hiba, hanem a hangjában. **Megérezett rajta, hogy nem a kereskedelemügyi minisztérium adta ki, akinek mégis csak van valami köze a kereskedelemhez.**

Egészen biztosra vesszük, hogy a rendelet hatása alatt a legjobban az Elektromos Művek fog szenvedni. **Csak nagyon kevés kirakatot fognak zárás után világítani. Ez a rendelet, ugylátszik, a Kirakatvilágítási Versenyt egyelőre teljesen illuzórikussá teszi.**

De minden rossznak megvan a maga jó oldala. Ha nem látjuk, meg kell keresnünk.

Látva a rendelet hátrányait, az Elektromos Művekhez fordultunk, kérve, hogy ragadják meg ezt az alkalmat és intézkedjenek azíránt, hogy az előírásellenesen szerelt kirakatokat felülvizsgálják és hívják fel a ke-

reskedőket arra, miszerint a **világítási berendezés tűzveszélyességét szüntessék meg.** Remélhetőleg intervencióknak meg lesz a maga eredménye és a rendelet rövidesen napvilágot lát.

Egy munkaalkalom elmarad, de terem egy másikat.

*

A Kirakatvilágítási Verseny ügyében a Mű a következő levelet intézte hozzánk:

Nagyságos

Kaffka Károly mérnök urnak, a II. kirakatvilágítási verseny ügyv. elnökének

Budapest.

Tisztelt Cim megbízottja, Biró Károly tanár úr bejelentette nálunk, hogy a villamossági és rádiókereskedők között a Villamossági-Rádiókereskedők és Kisiparosok Orsz. Egyesülete támogatásával e hónapban kirakatvilágítási versenyt rendeznek, s ezzel kapcsolatban tőlünk áramszolgáltatási kedvezményeket is kértek.

A 238.438/1938—XII. sz. polgármesteri rendelet értelmében sz. tudomására adjuk, hogy a kirakatvilágítási versenyen résztvevő kereskedők számára az alábbi áramszámlázási kedvezményeket van módunkban megadni.

1. Azoknak a kereskedőknek, akiknél kirakatvilágítási fogyasztásmérő van felszerelve, az e fogyasztásmérő által jelzett, azoknál a kereskedőknél pedig, akiknél külön kirakatvilágítási mérő nincs, az üzlet és kirakatvilágítás közös fogyasztásmérője által jelzett fogyasztásból a m. év október havi áramfogyasztáson felüli fogyasztásnak csupán 20%-át fogjuk számlázni.

2. Azoknál a kereskedőknél, akik ezalkalomból a kirakatberendezés bővítésével kapcsolatban erősebb fogyasztásmérőt igényelnek, a mérőcserét díjtalanul fogjuk eszközölni.

Reméljük, hogy a kirakatvilágítási verseny teljes sikerrel jár és hozzá fog járulni ahhoz, hogy a ke-

reskedők a kirakatvilágítás megjavítására törekedjenek.

Tisztelettel:

Budapest Székesfőváros
Elektromos Művei

Plósz.

Marpax
rádiógomb
megelégedett vevőt jelent
MAROSI PÁL
Ujpesti rakpart 7. Telefon: 114-772.

Villamossági anyagok különleges méretekben.
Ernyőtartó Irák • Asztali- és di.znyomók • Villamosajtózar
„KRONOLUX” átvilágító nyomógomb és időkapcsoló.
Korona banánugó mérészekhez, legkisebb átmenő ellenállással.
„KORONA” vezeték összekötő.
Gyártja:
Mayer Emil Budapest,
Verseny.ucca 14. szám. • Telefon: 3-69-99.

Dr. BEÉR FERENC MŰANYAG ÜZEME
V. Csáky u. 34. Telefon 49-39-85.

Bakelit olvasó és állólámpák minden színben.
• Villamfelszerelési cikkek, rádióalkatrészek.
• Bakelit foglalatok kapcsolóval és nélkül.
Gömblámpa.

Mignon
csengőtől
20 cm.-es
és kolomp
csengőkig,
öntöttvas - házban is
Mindent gyárt:
Kis Ignác. Ujpest.

Megjelent uj nagy képes

Rádió. árjegyzékünk

Számos ujdonsággal, teljes csőtáblázzattal és egyéb műszaki táblázatokkal, modern kapcsolási rajzokkal.

Kérésre díjtalanul küldjük.
BARTA és TSA.

Főüzlet: Podmaniczky-u. 39. Fiók: Rákóczi ut 30.

Az elektrifikálásra kerülő községek teljes névsora

Bornemisza Géza iparügyi miniszter legutóbb a parlamentben bejelentette, hogy az iparügyi minisztérium gyorsított tempóban viszi keresztül az ország villamosítását. A minisztérium már el is készítette a közeljövőben elektrifikálásra kerülő községek teljes névsorát. A most elkészült országos beruházási programban nagy összegeket irányoznak elő az ország elektrifikálásának munkálataira, mert az illetékes tényszók mindenképen pótolni akarják azokat a mulasztásokat, amelyeket az ország lókeszegénysége folytán a múltban kiküszöbölni nem lehetett. A közel jövőben 239 község kerül elektrifikálásra. Pílanatnyílag hat község villamosítására van kiírva a pályázat, előkészítés alatt áll huszonhat község villamosítása, döntés alatt áll pedig tíz község elektrifikálására benyújtott ajánlat.

Villamosítás alá kerülő községek a következők: **Abauj-Torna vármegyében:** Alsóvadász, Kázmárk, Kiskinics, Léh, Onga. **Békes vármegyében:** Gyulavári, Gádoros, Mezőherény. **Borsod vármegyében:** Alsószolca, Hél, Sajóhábonny, Sajópálfalva, Serényifalva, Emőd, Keresztespüspöki, Mezőkeresztes, Mezőnagy Mihály, Mezőnyárad, Nyékládháza, Onód, Vatta, Varbó, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajólászlófalva, Ostoros, Sajókápolna, Novay, Görömböly, Sajópetri, Sajólád, Sajóhesnyő, Sajóvámos, Szirmavocsnói, Újhuta. **Fejér vármegyében:** Kisláng, Pákozdi,

Pátka, Seregélyes, Szabadbattyán, Falubattyán, Tác, Zámoly, Baracs, Ivánása, Nádasladány, Pázmánd, Soponya, Tabajd, Bakonykúti, Bakonysárkány, Balinka, Bodajk, Bödmár, Csákerény, Csabdi, Csókakő, Csór, Csösz, Gánt, Guttatamási, Füle, Isztimér, Jenő, Kisapostag, Magyaralmás, Nadap, Nagyveleg, Pusztavám, Pusztazámor, Sárkeszi, Sárszentmihály, Söréd, Sukoró, Szár, Ujbarok, Urhida, Veréb, Vértesboglár, Vértesdoboz. **Győr, Moson, Pozsony vármegyékben:** Méntőcsanak, Pusztasomorja, Köny, Bezi, Győr-sővényháza, Lébény, Mosonszentmiklós, Öttövény, Ravaszdi, Gyómöre. **Heves vármegyében:** Bükkszék, Ivád, Kisfüzes, Pétervására, Szajla, Terpes. **Komárom-Esztergom közigazgatásilag egyesített vármegyékben:** Éte, Császár, Környe, Komlód, Szák, Szend, Vérteszölös, Séreg, Tardos, Tarján, Vértestolna, Bokod, Kecskéd, Dad, Vértesztes, Vérteskéthely, Vértesomló. **Nógrád és Hont közigazgatásilag egyesített vármegyékben:** Héhalom, Palotás, Lőrinczi, Zagvaszántó, Berkenye, Diósjenő, Nógrád, Rétság, Tolmács. **Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében:** Örkény, Tápióbiicske, Pánd, Apostlag, Áporka, Makád, Dunaegyháza, Fülöpszállás, Harta, Kakucs, Majosháza, Pilisszentlászló, Pilisszentkereszt, Pilisszántó, Pereg, Ordas, Solt, Szigetszentmárton, Érsekesanád, Sükösd, Nemesnáduddvar, Hajós, Szigetbecse, Tököl, Ujhartyán,

Dunapataj, Bénye, Farnos, Gomba, Káva, Tápiógyörgye, Tápiószéle, Tápiószecső, Tápiócsép, Tápiószentmárton, Tápióság, Szentmártonkátá, Uri. **Somogy vármegyében:** Erdősokonya, Alsók, Nagybajom, Ságvár, Toponár, Kadarkut, Balatonberény, Balatonkeresztur, Balatonmáriásfürdő, Balatonszentgyörgy. **Sopron vármegyében:** Agfalva, Fertőrákos, Harka, Sopronbánfalva, Fertőboz, Fertőtromok, Hidegség, Völcesei, Und, Peresznye, Németszidány, Horvátszidány, Olmod, Farád, Pépcevis, Pásztori, Kopháza, Balf. **Tolna vármegyében:** Bogviszló, Felsőreg, Magyarkeszi, Nagyszokoly, Paks, Tamási. **Vas vármegyében:** Alsórönök, Csőrönök, Felsőrönök, Rábakéthely, Máriaújfalva, Magyarlak, Rábafüzes, Vasszentmihály, Sergény, Kemenesmagasi, Vönöck, Kemenesszentmárton, Kemenessomlyán, Kemenesmihályfa, Ostffyasszonyfa. **Zala vármegyében:** Bánokszentgyörgy, Alsóórs, Balatonkkövesd, Csopak, Felsőórs, Lovas, Paloznak, Lesenceisvánd, Lesencetomaj, Balatonederics, Balatongyörök, Gyenesdiás, Kővetkál, Nemesstördemec, Szigliget, Vonyaróvashely. **Zemplén vármegyében:** Gesztely, Bernátnémeti, Mezőzombor, Ond, Rátka, Taktaharkály és Vámosújfalva.

Pénz nélkül nem lehet üzletet vezetni, egyesületet sem. Küldje be tagsági díját

*A vevőnek meghallgatni:
a fül öröme.*

*A kereskedőnek bemutatni:
biztos üzlete.*

Jogi kérdések

Közlő: **Pataki László dr.**,
a VRE ügyésze

A rádiókartel kötleveleinek hiányai

A rádióadás széleskörű üzlet, a részletkereskedőnek számolni kell avval, hogy ha a kötlevél alapján adta el a rádióját, hiába indít pert a vételárhátralék erejéig, arra kisebb összegeknél ráköltetheti a hátralék felét, vagy háromnegyed részét költségeképen s amidőn évek mulva az ügyvédje az adós ingóságait pár pengőért elárverezzi, az árverési vételárat a bérbeadó tartja meg törvényes elsőbbsége alapján.

Ennélfogva a részletek makacs elmulasztása esetén a részletkereskedő már legtöbbször nem is a vételárhátraléokra perel, hanem arra, hogy a késedelmes vevő bocsássa a kereskedő birtokába a rádiót s az maradjon a birtokában mindaddig, amíg a hátralékot az adós ki nem egyenliti.

A kartel-kötlevél nem intézkedik arról, hogy mi történjék a már lefizetett vételárral akkor, ha a kereskedő az árut visszaszéri, mert a kartel nem is engedli meg azt a lehetőséget, hogy a kereskedő a rádiót visszavegye. A fentemlített rádió visszaszolgáltatási per nem a rádió visszavételét tárgyalja, hanem a rádió visszavételét. A rádió visszavétele ugyanis az üzlet sztomirozását vonná maga után, a rádió visszavétele esetén azonban fennmarad az adásvételi ügylet a maga teljes hatályában, csak a birtoklásban történik változás addig, amíg a vevő nem fizet, hogy addig ne is használhassa a rádiót.

Vegyünk alapul egy 120 pengős rádiót. Mondjuk, hogy a vételárból a vevő már letörlesztett 90 pengőt. Hogyan hajtsa most be a kereskedő a még fennmaradó 30 pengőt? Vagyunk annyira reálisak, hogy tudjuk: az esetek túlnyomó többségében a 30 pengős váltófizetési meghagyás jogi sikerre fog vezetni, de az árverésből csaknem mindig a

háztulajdonosnak lesz haszna. Ennélfogva helyesebb és ehhez joga van, a kereskedőnek a kötlevél alapján a rádió visszavételét követelni. Igen ám! De a 100 pengőnél kisebb értékű perek a községi bírósághoz tartoznak s ez az eljárás olyan hosszadalmas, hogy kétséges vajjon nem jobb-e egy kis hátralékot veszni hagyni, mint a városi bíróságnál pereskedni. Igaz ugyan, hogy úgy is meg lehet az ügyet konstruálni, hogy a visszavinni kért rádió értéke 120 pengő s ez esetben a pert a járásbíróságnál lehet megindítani. Az ilyen per és a végrehajtás átlagban egy fél — egy egész évig tart el s az illetékek és végrehajtói díjak, valamint az ügyvéd költsége könnyen 80—90 pengőre rughat, de nincs más mód a 30 pengős követelés biztosítására.

Ezen a bajon lehetne és kell a jövőben segíteni. A kartelnek megvan az a hatalma, hogy a jövőben szerkesztendő kötlevelek alkatrészét képezze egy választott bírósági alávetés. A kartelnek ugyanis nézetem szerint legyen egy választott bírója, akihez jelentősebb részletmaradás esetén a kereskedő benyújtja a keresetet, a választott bíró a keresetet és nyolc-napos idézést ajánlott levélben megküldi a vevőnek arra a címre, amelyet a kötlevélben feltüntetett. A választott bírósági szerződésben benne legyen, hogy a vevő, amennyiben ezen választott bírói idézést kézhez sem venné, ellene az ajánlott levélben a kötlevélbeli címre történt feladás idézés kézbesítésének tekintendő s ha az így ajánlott levélben megküldött idézésnek eleget nem tenne, ellene a választott bíró a határon mulasztási ítéletet hoz. Ezen mulasztási ítélet értelmében a késedelmes vevő a rádiót a kereskedőnek három nap alatt visszaszolgáltatni tartozik. Ezt

a mulasztási ítéletet azonban már perrendszerűen kell a vevő vagy a kezes kezéhez kézbesíteni. Ha ez a kézbesítés megtörtént, megkezdődhetik a végrehajtási eljárás. Amennyiben pedig az adós a választott bírónál megjelenik és védekezik, a nyugták és a jelenlévő szakértők alapján a per rendszerint az első tárgyaláson el lesz dönthető.

A jelenlegi bírósági ügymenet szerint attól a naptól, amelyen a kereskedő vagy az ügyvédje a keresetet benyújtja, addig a napig, amíg az ítélet jogerőre emelkedik 2—15 hónap telik el. A leggyakoribbak azonban a tízhónapos perek. Arról van szó, hogy ezeket a 8—10 hónapos pereket, ahol nagyon gyakran csak kis vételárhátralékról van szó, de a pertárgy értéke a rádió teljes értékét képezvén, magas s nagy illetékek és költségek befektetésével jár, ezeket az utálatos kis pereket intézze el a választott bíróság tömegesen, szakszerűen, olcsón és gyorsan.

Ennek az egész dolognak csak akkor van értelme, ha az a választott bíró ott ül a helyén és nem kell hetekig esengeni és esedezni, hogy tüzzön ki terminust. Ha jól adminisztrálják ezt a választott bíróságot, a nyilvántartásnak, a bosszankodásnak és a költségesnek oly tömkelegétől lehet megkímélni a rádió eladásával foglalkozó kereskedőket, hogy bőségesen megtérül az a kis összeg, amibe egy ilyen választott bíróság fenntartása kerül. Természetesen ehhez nagyon jó volna, ha a kartel és a kereskedők ügyészei a legközelebbi kötlevél szerkesztésénél belevennék a rádió visszaviteli bírósági szabályzat megszerkesztése.

Hogy ha már sikerül a rádiót, többnyire végrehajtó közbeiktatásával visszavitetni az üzletbe, akkor felmerül a kérdés, hogy mi történjék akkor, ha a vevő nem tudja a hátralékot kifizetni. Ez a kérdés érdekes és ebben a kérdésben a bíróság kebelében mindinkább az az álláspont kap lábra, hogy ne a mezei jogszabályt, hanem a szociális igazságot keressék. Erről a kérdésről máskor fogunk tárgyalni.

Dr. Kolos Endre.

Gyártja: **Tudor Accumulatorgyár Rt.**

Lépjön be az Egyesületbe!

**Önmagán segít,
ha bennünket támogat.**

A nyílt árusítási üzletek alkalmazottainak munkaideje

Életbelép november 15-én.

Az üzletekben, boltokban és az ezekkel kapcsolatos irodai és raktárhelyiségben foglalkoztatott alkalmazottak munkaideje a következőkben nyert szabályozást:

nagy és kis községekben a munkaközi szünetek beszámításával naponként 10, hetenként pedig összesen 60 óránál,

Budapesten, a törvényhatósági és megyei városokban napi 9 óránál, heti összesen 54 óránál több nem lehet.

A rendelet hatálya nem terjed ki: a vezető állást betöltő alkalmazottakra (cégvezető, igazgató),

valamely nyílt árusítási üzlet vezetőjére, arra, akinek évi javadalma zása 6000 P-n felül van,

a telephelyen kívül eső helyre utazó ügynök, üzletszerző, revizor helyi képviselő vagy pénzbeszédőre.

A még a záróra előtt az üzletbe érkezett vevők kiszolgálása és a zárórán túl teljesítendő befejező munkák elvégzése céljából, a munka időt naponta zárórán túl legfeljebb $\frac{1}{4}$ órával, meg szabad hosszabbítani

Leltár készítése, berendezésnek gépnek halaszthatatlan javítása céljából, valamint hatósági rendelkezés folytán előállított sürgős munka elvégzése érdekében a munkaidő évenként legfeljebb 14 napon a szükséges mértékben meghosszabbítható.

Az üzlet megengedett nyitvatartásának egész ideje alatt szabad foglalkoztatni az alkalmazottakat:

a Kamarák által engedélyezett kiállítások,

karácsonyt megelőző 14 napon, vagy ehelyett december hónapban a munkaadó által szabadon válasz-

tott és az iparhatóságnak előzetesen bejelentett 14 napon,

országos vásár napján, végül a zárórának hatósági rendelkezésre történt meghosszabbítása esetén.

Egyébként évenként legfeljebb 20 órával hosszabbítható meg, azonban a túlmunka ideje 1 héten a 10 órát meg nem haladhatja.

A munkaidő meghosszabbítás 24 óra alatt az I. fokú iparhatóságnál jelentendő. A bejelentés ajánlott levél útján postán is történhetik.

A túlmunkát legalább 25%-kal magasabban kell díjazni, a rendes bérnél.

Aki alkalmazottjának évenként legalább 1 havi fizetését remuneráció címén fizeti, annak a munkaadónak a felhalmozódott munka elvégzésére — a 20 rapos keretben igénybevehető — túlmunkát külön díjazni nem kell.

Az alkalmazott megszakítás nélkül legfeljebb 8 órát tartozik dolgozni, 8 órán túl legalább $\frac{1}{2}$, 9 órán túl pedig legalább 1 óra munkaközi szünet illeti meg.

A munkaközi szünet $\frac{1}{4}$ óránál rövidebb nem lehet, tartama alatt az alkalmazott az üzlethelyiséget elhagyhatja.

A főnöknek u. n. munkaidőrendet kell közzétennie, amelyen fel kell tüntetnie a munkaidő kezdetét és végét, valamint az esetleges munkaközi szünetek tartamát. Ha a munkaidő-beosztás valamennyi alkalmazottra nem azonos, akkor a munkaidőrendben az alkalmazottak felsorolandók és nevük mellett a rájuk érvényes munkaidő kezdetét és végét, valamint a munkaközi szüneteket fel kell tüntetni. A munkaidőrendnek azt a részét, amely az 1—1 helyiségben foglalkoztatott alkalmazottakra vonatkozik, az illető helyiségben köteles állandóan kifüggesztve tartani.

Az itt ismertetett 34.400/1938. sz. rendelet hatálya alá esik minden bolt és a hozzája tartozó irodai és raktárhelyiség, amely nem kizárólag ipari munka elvégzésére vagy elvégzésére szolgál; tehát nézetűl szerint eléggé sérelmesen arra az

iparosra is vonatkozik, aki idegen gyártású árut is ad el.

Az alkalmazott kárára létesült olyan megegyezés, amely az ismeretnél terhesebb feltételt tartalmaz, semmis. A rendelet áthágása büntetendő.

A rendelet intézkedései a rádiókészülékek esti időben leendő bemutatását erősen meg fogják nehezíteni.

Tanonc-szerződést kell kötni a kereskedőnek is

A képzésképzés nem kötött kereskedelmi vagy ipari szakmák tanoncaival a munkaadónak ezentul tanoncszerződést kell kötni. Vonatkozik ez a rendelkezés minden olyan alkalmazottra, aki olyan munkakörben nyer alkalmazást, amelyet rendszerint tanoncokkal szoktak végeztetni, akkor is, ha az alkalmazottat az üzletben netán gyakornoknak, vagy egyébként nevezik is.

Segédvizsgálatot ezen tanoncokkal nem lehet tartani, tehát segédlevelet sem kapnak. A tanonck fel szabadulása a munkaadó szolgálati bizonyítványa alapján történik. A munkaadó által kiállított szolgálati bizonyítványt az iparhatóság látta-mozza, vagy pedig egy külön igazolást állít ki a tanoncidő leteltéről. A tanonc a törvényben előírt tanoncskólába tartozik járnai.

A tanoncszerződést, ha a tanonc kiskorú, a törvényes képviselőjével kell megkötöni.

A bevonultak magánjogi védelme.

A fegyvergyakorlatra bevonultak ellen folyó perben tárgyalást a bevonult kérelmére fel kell függeszteni, ellenük nem lehet semmiféle tárgyalást tartani. Ha a bevonult üzletét vagy vállalatát a forgalom lényeges csökkenése nélkül hozzá tartozója vagy alkalmazottja folytatja, vagy az illető rendes fizetését kap, az előbbi szabály nem alkalmazandó.

A rendelkezés váltóra is vonatkozik. Árverést tartani bevonultaknál nem lehet.

MIRA REX

Komb. Deprez műszer.
Prec. t.ű.k. r. skálás kivitel, 0 pont
korrekcióval.

Belső ellenállás: 10.000 Ohm Volt!
Mérés határok: 0,1, 5, 50, 500
m. Amp. 5, 50, 500 Volt.

Egyéb prec. mérőműszerek.
Idegen műszerek javítása.
Ára olcsó! Kérjen ajánlatot!
Vezérképviselő: **BARTA és TÁRSA**
Főüzlet: Podmaniczky-ú 39. Pótk. Rákóczi-ut 30.

1937 és 1936 évi márkás készülékek

váltóáramu, egyenáramu és univerzálisak

Fém doboz 310×620×230 mm méretben, ducozva

Bordás tekercs test 100×50 mm méretben

Kérjen árajánlatot.

Hornyák Szilveszter

Budapest, VII. Bethlen Gábor-utca 4.
Telefon 14-42-03.

A nyomógombos hangolásról

A vezényelt vagy irányított rádiókészülékbeállítás akkor vált igazán aktuálissá, mikor az automatikus éles beállítást üzembiztosan meg tudták már oldani. Ismeretesek már több év előlőről az olyan kísérletezgetések, melyek a rádiókészülékek automatikus, tehát nem emberi kézzel való beállítását akarták megoldani; de éppen ezek a próbálgatások mind megbuktak azon, hogy a beállítás nem volt pontos, azaz, ha többször ugyanarra az állomásra vezényelték az automatát, a mechanikai pontatlanság miatt a beállítások többé-kevésbé különböztek egymástól és így különböző vételeredményeket kaptak.

Az automatikus élesre állító berendezésekkel ellátott rádióknál az ilyen mechanikai pontatlanság már nem játszott többé szerepet és csupán az abszolút üzembiztos megoldást kellett megszerkeszteni, lévén most már az úgy főképben mechanikai probléma.

Meg kell említeni azonban, hogy a vezényelt beállítás fenti nehézségei más irányban is kutatásra serkentették a rádiókonstruktőröket és pedig olyképp, hogy keresték, miként lehet a mechanikai problémát teljesen mellőzni és a vezényelt beállítást teljesen elektromos uton számottevő és főképben mozgó mechanikai részek mellőzésével megoldani.

Ez a probléma is mostanában oldódott meg olyan formán, mely az üzembiztos használatot lehetővé teszi és így az Orion Rádiógyár 1939-es sorozatu készülékei közé úgy a mechanikus, mint az elektromos működési eleven alapuló vezényelt beállítású rádiókat is felvette és piacra hozza a

1. 977. típuszámú nyomógombos beállítású készüléket elektromos megoldású kivitelben,

2. 999/V. típuszámú nyomógombos beállítású készüléket

mechanikus (motorizált) megoldásban.

Néhány sorban akarjuk ismertetni a fenti készülékek kapcsolatban a megoldások részleteit.

Az Orion 977-es készülék előlapján középen függőlegesen elrendezve 5 nyomógomb található, a gombok felett egy kis világító lámpa ég, ha a készülék a jobb oldalon felül lévő kapcsoló segítségével a nyomógombos működtetésre van állítva. (Ha a nyomógombok feletti kis lámpa nem világít, úgy a készülék normálisan a forgókondenzátorral állítandó be a venni kívánt állomásra, mely véletlenül vagy szándékosan is azonos lehet a nyomógombokkal beállítható állomások egyikével.)

Az 5 gombbal általában öt állomást lehet a készülékkel beállítani, elsősorban közép-, de hosszú hullámon is. A készülék olyképp működik, hogy ha a normális rádiókészüléket átkapcsoljuk nyomógombos vételre (kigyullad a gombok feletti kis lámpa), akkor a rádiókészülék forgó kondenzátora kikapcsolódik és helyette két előre pontosan beállított trimmer-kondenzátor kapcsolódik az oszcillátor és a modulátor-tekeresekhez, melyek olyképp vannak szabályozva, hogy a kívánt állomás bejőjön.

Ha egy másik gombot nyomunk le, akkor az előbb lenyomott gomb automatikusan visszaugrik és a másik gombhoz tartozó másik két trimmer-kondenzátor kapcsolódik a rezgőkörökbe. Vigyázni kell, hogy a készülék arra a hullámsávra legyen beállítva már előre, melyen a lenyomott gombhoz tartozó állomás található. Amint a fentiekből kitűnik, az Orion 977-es típusú nyomógombos készülék teljesen elektromos uton állítja be az állomásokat, azokon a kapcsolókon kívül más mechanikai rész nincs. Megjegyezzük még, hogy az eredetileg ki-

választott 5 állomás helyett bármikor más 5 állomás állítható be, ehhez azonban célszerű a készüléket a kereskedőhöz vagy a gyárba juttatni, mert az egész pontos beállítás csak ott történhet meg. Az új állomások beállításáért a gyár csekély munkadíjat számít fel.

ELBE

Budapest, VI, Ó-ÚCCA 9.

Bakelit
szerelési
cikkek.

Gyártás — engros — képviselő

PALABA

zseblámpa-és anódelepe

világmárka

GYÁRTJA:

PÁLA ÉS TÁRSA

ELEMGYÁR Rt.

Bpest, IX, Mester-u. 26.

Bellavox-Brush

kristálygyártmányok

Bellavox-Grawor

kristálygyártmányok

R C A

csövek és alkatrészek

Görler

hangfrekvenciás trafók

beszerzési forrása:

Fodor Ervin

okl. elektromérnök

Budapest, VI, Nagymező-ucca 30. sz.

Telefon: 115-114 és 315-114.

Önt is érdekli a

Műanyag-ipar

A Magyar Műgyantaszakmó Egyesülete Közlönye

Kérjen mutatványszámot

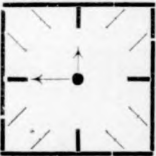
Kiadóhivatal: V., Személynök ucca 25. sz. Telefon: 327-425.

A másik **Orion** nyomógombos készülék a **999 V.** típus, teljesen ellenkező elven épült fel. Itt a készülék minden egyes része mindig működik és gombnyomás esetén a forgókondenzátort motor viszi addig, míg a kívánt állomást el nem éri és itt kikapcsol; a teljes pontos beállításról ezek után már az automatikus élesre hangolás (elektromos uton) gondoskodik.

A **999 V.** típusu Orion csucsteljesítményű szuperkészüléken **10+1** nyomógombot találunk, melyek közül **10** az állomások beállítására, a **+1** pedig a kézi, ill. motorikus beállítás átváltására szolgál. A **999 V.** típusu Orion rádiónál az egyes állomások beállítása teljesen a készülék tulajdonosára van bízva és a készülék a gyárból csupán Budapest I. és II-re van beállítva, a többi állomást a helyszínen néhány perc alatt állítják be. Kívánságra a gyár vagy a kereskedő kiküld a vevőhöz és ott a kívánt állomásokat beállítja.

A beállítás a készülék hátsó

Előcsarnok-órák

SZINKRON
lépcsőházi órák,
ellenőrző-, jelző-
és kapcsoló órák.

Aranyéremmel kitüntetve.

SCHVARTZ
TESTVÉREK

Óra és finomtechnikai ipar, Budapest, VI. Podmaniczky-u. 59. Javitóműhely. T. 129-624.

Kromozoll

és megvilágított név-, felcsengető- és hárszám-táblák, súlyszettelt kapcsoló-stb. szerkezetek fedőlapjai, vörös- és sárgarézből. Vas világitótest különlegességek, tervezetek szerint

KOLLER CSILLÁRGYÁR
Budapest, VIII. Dobozi u. 15. Tel. 131-337

Felújítások, átalakítások. Fém színezés. Dukózás terén újítások. Tömegcikkék. Elektromotorok — vétel-, eladás-, javítás.

Erősítő nélkül

VÁLLALJON MEGAFONMUNKÁT!

Bármilyen hangerősítést elvégzünk Ön helyett, Önnek a reklámon kívüli készpénzjutalékot is adunk! Dynamikus mikrofonnal, félkilowatt teljesítménnyel dolgozunk. Eddig több, mint 5000 átvitelünk garatálja Önnek a teljes sikert.

Vilamos hang Budapest,

XI, Zámori-u. 11. T.: 268-200 (éjjel is).

részére szerelt beállító lárcsán törlőnik, eltolható pecek segítségével. A beállítás megkönnyítésére a készülék belsejében kis izzó gyullad fel és mikor a pontos beállítás megtörtént, automatikusan eloszlik, mintegy jelezvén, hogy már nincs szükség további beállításra.

A **10** állomásválasztó gomb egyikének lenyomásakor a motor megindul és a forgókondenzátort a legrövidebb uton eljuttatja abba az állásba, amely a nyomógombhoz tartozó állomásnak megfelel. A készülékben a meglehetősen nagy fordulatszámú motort nem fékezik le, hanem az áttételt kapcsolják ki, hasonlóan az autók «kuplungjához», így a magára maradt berendezés a saját surlódásánál fogva azonnal megáll, míg a motor esetleg néhányat még fordul tetetellenségénél fogva.

A **11**-ik gomb lenyomásakor a motorikus beállítás kikapcsolódik és a készüléket kézzel állíthatjuk be bármely állomásra.

A nyomógombok használata esetén ezen készüléknél is a hullámváltót megfelelő helyzetbe kell hozni, mivel a nyomógomb csupán a forgókondenzátort vezényli, míg a hullámváltó a forgókondenzátorhoz tartozó különböző hullámhosszu tekercseket kapcsolja. A beállított **10** helyzet közül igen valószínű, hogy egy vagy több meg fog felhőni egy másik hullámsávon is, azaz a **10** gombbal minden valószínűség szerint **10**-nél több állomást lehet majd beállítani. A motor bekapcsolásával egyidejűleg a hangszóró lengő tekercse rövidre záródik és a készülékből semmi hang sem hallatszik.

Mind a két készülékhez részletes használati és beállítási utasítást csomagolnak.

Uj árjegyzék.

Lapzártakor vettük kézhez **Barta és Társa** legújabb rádióárjegyzékét vagy talán helyesebben szakmai utmutatóját, szaktanácsadóját. Ezt a kis könyvet már nem mondhatjuk árjegyzéknek, mivel lényegesen szélesebb körű, mint azt egy árjegyzéknél megszoktuk. A szakmai kereskedő, iparos mindent megtalál benne, ami csak érdekl.

Teljes részletességgel közli a forgalomban lévő elektroncsövek technikai adatait kivül a bekötési vázlatot is. Ugyanígy az elektrolitikus kondenzátorok összes üzemi adatait. Találtunk benne számos új Dralwid cikkeket, új vasmagos tekercseket, új kapcsoló órákat. Sok új kapcsolási vázlatot

Uj Amrad kit-ek.

Elkészült a »Hétvezér E« **4 + 1** és a »Hétvezér E« **2 + 1**. Egy hét mulva **2800** Amrad érdeklődő asztalán lesz ezek építési utasítása, anyagjegyzéke és az Amrad rendkívüli kit-ajánlata.

A »Hétvezér« mindkét készülékében »E« csövek nyertek alkalmazást. Ezek közül az »EFM1« és az »ECH2« először a »Hétvezér E« **4 + 1**-ben mutatkozik be az amatőrnek. A készülék kit-je elismerten a legjobb alkatrészekből van összeállítva: **Reductor trafó, Philips hangszóró, Amrad H480v vasmagos tekercsblokk**, amelynek az újabb **Jaxley** amerikai rendszerű hullámváltója üzembiztonságot és fix értékű soros és kf tarfó csillámblokkjai az elhangolás-mentességet biztosítják. Az Amrad szuperforgó a széles légrészű oszcillátor résszel az akusztikus begerjedés fellépését akadályozza meg. És végül az új konstrukciója varázsszemes, hurmeghajtású, döntött fotoskála a készüléknek csint és helyes elrendezést ad.

Nagyrészt gyártja és forgalomba hozza: **Hidy és Társa, Bp., VI., Lehel-u. 14.**

Készüléktőzsde

Koncert rt., Váci ucca 23.

Orion 7050, 5+1, kh, csn	40.—
" 7052, 5cs, eá, csn	40.—
" 7037, 3+1	70.—
" 7038, 3 cs, eá	70.—
" 7066, 6+1	85.—
" 7101, adapter csn	25.—
Philips-Luxus, 4+1 hszn, csn	30.—
" -Modernvevő, 3cs, eá	35.—

Standard 3x, 3+1 kh hszn	40.—
" -3xd, 3cs eá, csn	30.—
" -Rex, 5+1 csn, kh	30.—
" -Superrex, 8+1, kh, csn	20.—
" -Imperator	210.—
Standardyne, 4+1, hszn, csn	12.—
Telefunken-340G, 3+1, csn	15.—
" 40W, csn	25.—
" 33W, csn	20.—
" -Record, 3+1	65.—

Az árak csak viszonteladók részére érvényesek.

REMIX

szilit- és huzalellenállás,
cm és MF kondenzátor,
feszültségosztó, tekercs
mindig megbízható
m i n ó s é g á r u !

Ajánlja vevőinek!

Egyesületünk szervezésére betolyt adományok:

A közgyűlésen :

Engel Károly	100.—
Morvai kft.	50.—
Kratochwill	50.—

A közgyűlés után :

Aschner György	20.—
Kemény Bernát	10.—
Wachtel Emil	3.—
Góts Károly	5.—
Koncert rt.	20.—
ifj Luspay Mihály	1.—
Garai Árpád	3.—
Halmos Aladár	5.—
Holstein Zsigmond	10.—
Hoffmann kft.	10.—
Mayer Emil	5.—
Breuer Hugó	5.—
Gutfreund Dezső	20.—
Róth Dezső	10.—
Rotter Lóránd dr.	25.—
Klein Árpád	2.—
Csillárok és Világítási rt.	20.—
Remix kft.	30.—

Összesen : 404.—

További adományokat a decemberi számban közöljük.

A Felvidék visszacsatolása

*nem várt mértékben keltette fel
az érdeklődést a Rádió iránt!*

*Már most biztosítsa raktárkészletét
Várjuk előjegyzéseit.*

**A FELVIDÉKI RÁDIÓK 60%-A
TELEFUNKEN!**

Nyilegyenesen repíti

KEDVENC ÁLLOMÁSAIHOZ
A MOTORIZÁLT
NYOMÓGOMB AUTOMATA

PHILIPS ★★

MAGYAR ZENE

MAGYAR SZÓ : ITT A Standard RÁDIO